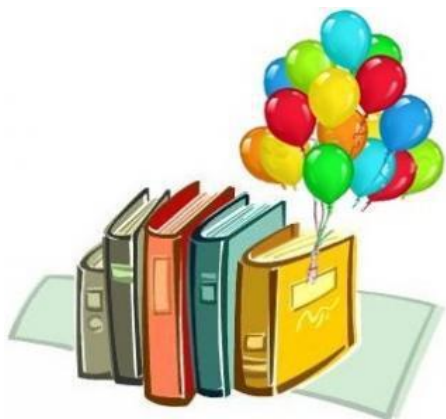

Бібліотека
КЗ «Городнянська спеціалізована школа-інтернат
I - III ступенів з поглибленим вивченням
окремих предметів та курсів»

Книжки-ювіляри 2018 року

письменників української літератури

м. Городня – 2018

Читання - це завжди насолода.

*Особливо, коли знайомишся з
книгами, у яких день народження.*

*Презентуємо подорож-знайомство
з книгами –ювілярами української
Літератури*

905 років літописному зводу “Повісті минулих літ”

220 років поемі “Енеїда” Івана Котляревського

Будучи написаною за мотивами класичної комедії Вергілія, українська версія між тим, дуже вдало передає українську самобутність. Головні герої — козаки — шукають кращої долі, і Боги їх захищають.

Завершується поема мрією самого Котляревського — українці здобувають для себе шмат плодючої землі та розпочинають панування на ній самостійно.

200 років реалістичній байці “Пан та собака” Петра Гулака-Артемівського.

Така, здавалось би, зовсім невелика за обсягом та проста у викладі робота, змогла справити величезний вплив на розвиток усієї

літератури XIX століття.

Простими фразами автор

зумів показати

зажерливість панства та

важке життя українських кріпаків. В

байці немає жорсткої критики, але спроба

присоромити тих, хто поводить

несправедливо.

185 років “Конотопській відьмі” Григорія Квітки-Основ’яненка

Сюжет повісті

«Конотопська відьма»

становить складне

поєднання побутових епізодів

з фантастичними.

Конотопський сотник

Забрюха сватається до хорунжівни Олені,

але дістає «гарбуза». Писар Пістряк

намагається хитрощами скинути Забрюху із сотнества і

зайняти його посаду: він намовляє свого керівника водою

перевірити відьом. І тут у повість влітається фантастика:

відьма Явдоха Зубиха наводить ману на людей коло ставка,

викликає чаклуванням переліт сотника з Конотопа на Безверхий

хутір, потім одружує його з гунявою Солохою, писаря Пістряка

— з наймичкою Пазькою, а хорунжівну Олену — із судденком

Халявським. Закінчення знову реалістичне. Забрюху скидають із

сотнества, а Пістряка — з писарства, і вони знову стають приятелями. Зубиха зачахла і вмерла. Як відьму зарили її в яму, прибивши осиковим кілком, «щоб ще не скочила»

185 років повісті “Козир-дівка”

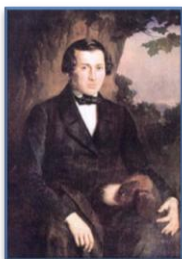
Григорія Квітки-Основ'яненка

В центрі повісті «Козир-дівка» не любовна інтрига, а соціальний конфлікт, зіткнення простої людини з властями й судом, соціальне протиставлення: мужичка — пани; герої зображуються переважно як представники протиставлених суспільно-соціальних сил, розкриваються в соціально-моральному плані. Трохим Макуха, його син Тимоха – і донька Ївга та наймит Левко, сирота, годованець Трохимової жінки Горпини.

185 років віршу Євгенія Гребінки “Човен”

Вірш «Човен» має автобіографічний характер роздумів

молодого поета, що вирушає з рідного хутора в Петербург, мовби кидається в піняві хвилі розбурханого життєвського моря, яке спочатку

грається, а там і нещадно розбиває одинокий човен.

Проте у автора відсутнє відчуття приреченості... Вже саме

твердження про неможливість заховатися від світу, від

життя, і навіть більше — розуміння, що «не можна ж вік цілий пробути з собою одним», - свідчать про активність накресленої автором життєвої програми. Попроцававшись із хуторським «покоєм», не маючи певності, що «недоля і лишеє горе» минуть його в столиці, автор ради служіння вищій меті сміливо пускається в «світ білий». Вірш «Човен» стоїть децю осторонь більшості творів і є своєрідним маніфестом молодого Є. Гребінки. У вірші «Човен» Гребінка висловив свої душевні переживання, свої побоювання, свої роздуми про майбутнє життя. Але цей твір є близьким кожній людині, бо всім нам властиві почуття і переживання, які вклав поет у вірш.

180 років п'єси Івана Котляревського “Наталка Полтавка”

Тема п'єси «Наталка Полтавка»: показ життя сільської бідноти в епоху розкладу феодально-кріпосницького ладу (XIX ст.). Ідея: втілення народного ідеалу

української жінки, її моральної краси; засудження лицемірства, крутійства, хижацтва сільської верхівки в образах виборного і возного. Основна думка: офіційна мораль тогочасного суспільства суперечить гуманістичним принципам.

Батьки Наталки взяли до себе в приймаки (всиновили) Петра. Наталка з Петром закохалися і батько вигнав Петра з дому. Петро змушений був йти в наймити. Батько Наталки помирає і бідна вдова Терпилиха продає маєток, забирає доньку й купує невеличку хатину у селі. Приходить час, коли Возний Тетерваковський сватається до Наталки. Вона цього не бажає, оскільки закохана у Петра. Мати разом із сільським Виборним Макогоненком умовляють Наталку, щоб та прийняла

пропозицію Тетерваковського, бо тоді родина переживала скрутні часи. Коли старости завітали до Наталки, вона зі сльозами на очах пов'язала їм рушники. У той час Петро, вже вільний, опинився в цьому селі. Він випадково знайомиться з Миколою (той був сиротою та родичем Терпилів). Микола розповідає все Петрові. Тож, коли Возний та Виборний виходять з хатини вже перев'язані рушниками, Микола повідомляє Наталці про те, що повернувся її коханий. Біля хатини Возний зустрічається з Петром, з хатини вибігає Наталка, говорить, що кохає Петра. Тетерваковський, вражений тим, що Петро дуже кохає Наталку, і заради неї готовий на все, прощає і благословляє їх.

175 років драмі “Назар Стодоля” Тараса Шевченка

Сюжет побудовано на

*традиційному
любовному
трикутнику,
хоча образ
основного
Назарового
суперника,*

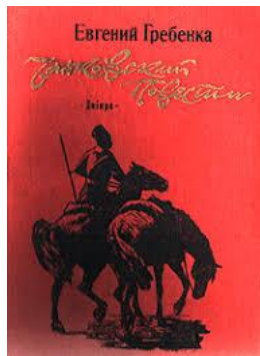
*полковника Молочая, винесено
за межі тексту твору, а місце*

центрального негативного персонажа посідає Хома Кичатий. Традиційний образ матері, що зазвичай прагне шлюбу доньки з багатим, замінено на образ лиходія батька, який згоден відступитися од своїх намірів лише під загрозою смерті.

175 років твору Євгенія Гребінки «Чайковський»

Роман «Чайковський», як і інші твори Гребінки на історичну тематику, тісно пов'язаний з фольклорними джерелами, народно-пісенною творчістю. Особливо зримо риси українського національного колориту в творі виступають завдяки щедрому введенню до нього народної пісні, яка органічно вплітається в художню тканину оповіді й є одним із необхідних її компонентів.

У романі «Чайковський» у ряді художньо вмотивованих ліричних відступів проводиться глибока антитеза – протиставлення героїчного минулого й мізерного сучасного, цілісних сильних натур з благородними й чистими почуттями своїм сучасникам із розтлінного поміщицького середовища – морально потворним жалюгідним обивателям.

«Чайковський» Є. Гребінки має дві редакції: одна представлена першодруком у журналі «Отечественные записки» (1843, т. 27, 28), друга – останньою за життя автора публікацією твору в сьомому та восьмому томах восьмитомового зібрання «Романов, повестей и рассказов Евгения Гребенки» (СПб., 1847, 1848).

Текстологічна різниця між ними хоча й невелика, проте істотна: у перевиданні роману скрізь знято з-під епіграфів прізвище засланого Шевченка, епіграф «Там родилась, гарцювала Козацькая воля; Там иляхтою, татарами Засівала поле. Засівала трупом поле, Поки не остило... Лягла спочить... А тим часом Виросла могила...» перенесено з першої частини до першого розділу частини другої, де Шевченків вислів «А тим часом Виросла могила...» прив'язано до епізоду, коли Микита хоронить Тетяну. Цим хитромудрим трюком, що начебто повертає слову «могила» його пряме значення, заслоняючи

метафоричний образ похованої «козацької волі», Гребінка прагнув якось «зашифрувати» виражений у романі мотив «національної туги», внутрішній зв'язок твору з Шевченковою музою.

170 років поемам “Варнак”, “Титарівна” Тараса Шевченка

Варнак — ліро-епічна побутова поема на «розбійницьку тему», популярну в європейському фольклорі та літературному романтизмі. Твір побудований як сповідь героя — старого варнака. Варнак — образ художній, реальний його прототип навряд чи існував. Головне в розповідній композиції твору — оповідь варнака про своє життя й виховання, панську кривду, про свою помсту й каяття. Тональність образу варнака, яка виражає авторське ставлення до героя, задана вже в обрамленні поеми завдяки мотиву самоосуду героя: нещадно картаючи себе, він не сподівається на милосердя слухача й долі.

155 років повісті Марко Вовчок “Кармелюк”

Серед творів Марко Вовчок на історичну тему виділяється повість «Кармелюк». Протягом усього життя Марко Вовчок цікавилася історичним минулим

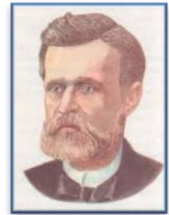

України, зокрема боротьбою українського народу за соціальне і національне визволення. Письменниця багато вивчала історичні праці і документи, збирала перекази, легенди, думи і пісні, присвячені цій тематиці. Перебуваючи за кордоном, вона задумала написати історичну повість для дітей, присвячену селянському ватажку Устимові Кармелюку, під проводом якого у 1813-1835 рр. відбулося повстання проти царського уряду на Поділлі. В основу повісті письменниця поклала фольклорні матеріали. Вона відтворила образ селянського ватажка таким, яким він поставав у народному уявленні: кмітливим, мужнім, хоробрим. Важливу роль у повісті відіграють народні пісні, що приписуються Кармелюкові. Цей твір став першим в українській літературі про Устима Кармелюка.

150 років твору “Дві московки” “Рибалка Панас Круть” Івана Нечуя-Левицького

...До селянської теми Іван Нечуй-Левицький звернувся уже в

перших творах –
повість “Дві
московки”,
оповідання “Рибалка
Панас Круть”. У цих
творах письменник

не лише продовжує традиції Шевченка, але й прокладав нові шляхи у розвитку літератури. Автор порушив гострі соціальні проблеми, показав типові явища поміщицько-буржуазного суспільства: безземелля, податковий гніт, солдатчина, безправність

140 років повісті “Микола Джеря”. Івана Нечуя-Левицького

У повісті “Микола Джеря” глибоко зображено суперечності між закріпаченими селянами і поміщиками, боротьбу селянства проти нових форм гноблення після реформи 1861р.

Твір є своєрідним художнім літописом життя героя, який зростає, мужніє, стає незламним протестантом. Микола не мириться зі своїм становищем, не кориться поміщикові, бунтує, знову виступає на захист кріпаків, підбурює односельчан не йти жати до пана. З логічною

послідовністю письменник показує пробудження ненависті в Миколи до гнобителів. Правдивий і привабливий образ селянина-бунтаря Миколи Джері з розвитком сюжету набуває нових рис. Ставши бурлакою, Микола глибше усвідомлює складність життя, класову нерівність. Довгі роки тяжкого життя не зламали Миколу, і після реформи він палко виступає проти панства. Автор майстерно розкрив внутрішній світ героя, показує його сильну вдачу, незламність у боротьбі проти соціальної неправди. Ця робота Нечуя-Левицького стала свого роду сповіддю звичайного сільського, але невільного чоловіка. Бажання свободи за будь-яку ціну — одна із типових рис українського народу — головна ідея твору.

135 років неперевершеній комедії “За двома зайцями” Михайла Старицького

Це комедійна п'єса українського драматурга, написана 1883 року українською мовою.

В свою чергу пєса «За двома зайцями» Старицького — це переробка комедії Івана Нечуя-Левицького «На Кожемяках». Про що пєса «За двома зайцями» У нїй розповідає про цирюльника Свирида Голохвостого, який намагається розбагатїти, одружившись із багатою мїщанкою Пронею Сїрко, і, водночас, залицяється до бїдної дївчини-красунї Галї. У н'єсї порушується проблема соціальної нерївностї, висмїюється життя українських мїщан.

Пишучи історїю цирюльника Свирида Голохвостого, Михайло Старицький відразу ж став автором, щонайменше, двох десятків до сьогодні популярних у молодї крилатих фраз: “ничего удивительного, меня ж весь Киев знает”, “барышни уже легли и просят”, “ничего, это по простоте”, “это ж ведь очень и очень”, “да все ж по-модному, по-франциски”, “в груди моей Везувий так и клокотит” та ще багато інших.

135 років повісті Івана Франка “Захар Беркут”

Події відбуваються 1241 року. Боярин Тугар Вовк прибуває з донькою Мирославою у Тухольщину в Карпатах, де князь Данило подарував йому землі. Максим, син місцевого старійшини Захара Беркута, та боярська дочка закохалися, — та Тугар Вовк категорично проти їхніх стосунків. Боярин, намагаючись узурпувати владу, вступає у конфлікт з общиною тухольців, які звикли жити незалежно. Протистояння досягає апогею, коли Тугар Вовк під час ради вбиває Митька Вояку, котрий мав свідчити проти нього, — і громада проганяє вбивцю. Залишивши загін воїнів охороняти свій дім, боярин з Мирославою їде до монголів, на бік яких перейшов ще під час битви на Калці. Згодом Тугар Вовк

супроводжує десятитисячне монгольське військо під командуванням Бурунди-бегадира, яке вирушило на тухольський перевал. У зіткненні з передовими монгольськими загонами Максим Беркут попадає в полон. А невдовзі за порадою Захара Беркута перекрито потік, — і долина села, в якій знаходяться монголи, починає затоплюватись. Бурунда пропонує обміняти життя Максима

на свободу, але йому відмовляють. Тоді він замахується, щоб вбити полоненого, але Тугар Вовк відрубає йому руку, рятуючи Максима. Тугар Вовк, Бурунда та десятитисячне військо монголів мертве, а Максиму вдається врятуватись. Відчуваючи що помирає, Захар Беркут виголошує пророчі слова: громадську єдність, завдяки якій було здобуто перемогу, буде втрачено, — лихі часи настануть для народу, але з часом вона відродиться, і настануть щасливі часи її відновлення. У кінці твору автор риторично запитує, чи не настала та щаслива доба, про яку, помираючи, говорив старий Захар Беркут.

125 років повісті “Поміж ворогами” Івана Нечуя-Левицького

Повість «Поміж ворогами» присвячена життю провінційного містечка та його мешканців. Отець Артемій не може видати заміж наймолодшу доньку, його дружина ніяк не змириться з «мужичими»

смаками сусідів, високі чини доволі рідко проїздять повз провінційний куточок, люди не беруться до громадянської активності, писар пише ущипливі бездарні памфлети, а місцеві пліткарки розлучають щасливі пари... Дивовижний калейдоскоп дотепів і оповідок!

125 років оповіданням “Маленький грішник” та “Ціпов’яз” Михайла Коцюбинського.

“Маленький грішник” – розповідь про убогого восьмирічного сільського хлопчика Дмитрика, а “Ціпов’яз” – про спрагло до знань маленького Семена, маленької людини, котра прагнула змінити своє життя.

Останню повість тодішня влада побоялась опублікувати,

боячись масових повстань, а тому вповні могла бути прочитаною та оціненою читачем вже після смерті автора.

125 років драмі Івана Франка “Украдене щастя”

“Ця п’єса на тему сільського важкого життя до сьогодні не сходить зі сцен українських театрів. Щоразу інтерпретуючи великий твір, додаючи в нього щось своє, нещасливий любовний трикутник режисери все ж залишають незмінним.

115 років збіркам “З бурхливих літ”, “Малий Мирон” Івана Франка

Малий Мирон — найулюбленіший герой І. Франка. В оповіданні “Малий Мирон” ідеться про сільського хлопчика

Мирона, який через бідність родини не має змоги здобути освіту, хоча наділений природним розумом, допитливістю та спостережливістю.

Йому лише п'ять років, але він рахує краще від сусідських старших хлопців, його цікавить,

як облаштований навколишній світ. Але питання малого у неосвічених сусідів та батьків викликають тільки докори. І письменник із сумом запитує, чи матиме змогу ця талановита сільська дитина здобути освіту, задовольнити свої потреби в знаннях? Питання це, напевно, риторичне, тому що відповідь лежить на поверхні: у батьків немає коштів на шматок хліба, а що вже говорити про освіту.

Цикл «З бурхливих літ» — про революційні події 1846 — 1848 рр.

110 років творам Франка “Неначе сон” та “Син Остапа”

110 років повісті Ольги Кобилянської “У неділю рано зілля копала...”.

Правдива історична подія лягла в основу цієї роботи. Головна героїня — козачка Маруся Чурай. Дівчина покохала місцевого парубка — Гриця, а він її зрадив. Закінчується

повість досить трагічно. Самого Гриця Маруся труїть, а сама потрапляє під варту. Відкрита для світу особиста трагедія Марусі Чурай згодом буде переспіваною, переписаною ще десятки разів, однак, найбільш повна версія належить Ользі Кобилянській.

110 років повісті “Персона грата” Михайла Коцюбинського

“Персона грата” Коцюбинського — психологічно важка повість першої половини ХХ століття.

Вся правда життя “за решіткою” відкривається письменником в цьому творі. Головний герой же — дуже нетиповий для української літератури чоловік — кат на прізвище Морда.

Нетрадиційний виклад головного задуму дуже допоміг літераторам наступних десятиліть. Вони все більше почали відходити від всезагальних суспільних проблем та в більшій мірі занурюватись в душевний простір окремої людини.

105 років драмі “Бояриня” Лесі Українки

Всього 3 дні знадобилось геніальній Лесі Українці для того щоб створити одну із найкращих драм усіх часів Це

*єдина
робота
Лесі
Українки,
що
присвячуєт
ься історії*

*країни. Події драми
паралельно розгортаються в
різних частинах України.*

*Особливістю твору є те, що
написаний він віршами та майже повністю у формі діалогів.*

100 років збірці віршів “Під осінніми зорями” Максима Рильського

*“Під осінніми зорями” — друга зірка віршів українського
поета-неокласика Максима Рильського,
опублікована у 1918 році київським видавництвом
«Грунт».*

*До першого видання книги увійшли
поезії написані у 1911—1918 рр., загалом 156
віршів, які Рильський поділив на п'ять циклів:*

- *I. Поема сонця і любові*
- *II. Беатріче та гетера*
- *III. Самотня келія*
- *IV. Під високим небом*
- *V. З нового зшитку*

*Збірка мала великий успіх серед читацького загалу та швидко
стала бібліографічною рідкістю.*

Через кілька років,
видавши книгу «Синя
далечинь» і готуючи
«Тринадцяту весну»,
автор повернувся до
ранньої збірки і
вирішив її

перевидати, але в

зміненому вигляді, про що розповів у передмові до другого,
переробленого видання книжки «Під осінніми зорями»

До другого видання збірки «Під осінніми зорями» увійшло 76 віршів. З першого видання Максим Рильський використав менше половини творів — 62 поезії і додав 14 нових.

95 років поемі - феєрії “Прометей” Павла Тичини

У поемі “Прометей” одним із перших у світовій літературі

розкрив тему
тоталітарно
го
суспільства.

Уміння
бачити далі
від інших дала
поетові змогу
створити
перший твір-антиутопію і показати
суть тоталітарного суспільства.

95 років з дня виходу поемі “Похорон друга” Павла Тичини

Цей твір П. Тичина написав у 1942 році, коли відбувалася кульмінаційна битва на Волзі. На одностайну думку

літературознавців, поема стала вершинним досягненням її автора в період війни. У цей час муза поета на хвилі патріотичного піднесення ніби знову відродилася, і голос його зазвучав свіжо, оригінально.

Поема нагадує оголений нерв, який тонко реагує на горе мільйонів людей, кинутих у вир однієї з найжорстокіших воєн. У ній переплітаються дві теми — життя і смерті. Своєрідний зачин поеми, наповнений конкретними реаліями прифронтового міста. Ліричний герой чує траурну мелодію духового оркестру, вона нагадує йому про смерть друга Ярослава, який загинув у боях за Харків. Проте ховають іншого, теж полеглого на війні солдата Степана. Ліричний герой починає думати про всі жертви воєнного лихоліття, про горе, яке не оминуло жодної родини.

95 років збірці “Сині етюди” Миколи Хвильового

“Сині етюди” - збірка 17-ти прозових творів автора.

90 років роману “Сентиментальна історія” Миколи Хвильового

Головна героїня його — чиста та незап’ятнана молода дівчина Б’янка прагне знайти своє місце у міському суспільстві. Вона заводить нові знайомства та прагне чогось високого, гарного. Але реалії виявляються дуже відмінними від очікувань: дівчина розчарується в житті та своїх мріях. Остання

спроба щось зміни завершується втратою найчистішого та найчеснішого.

90 років п’єси Миколи Куліша “Мина Мазайло”

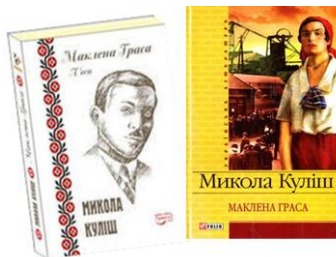
Сюжет п’єси: “Мина
Мазайло”
Харківський
службовець
“Донвугілля”
Мина Мазайло
хоче змінити

своє українське прізвище на престижніше — російське Мазенін, а його син Мокій, котрий “збожеволів від своєї укромови”, намагається йому перешкодити. Підтримує Мокія тільки національно свідомий українець дядько Тарас з Києва. На боці Мина його дружина Килина, дочка Рина, тітка Мотя викликана з Курська (тітка Мокія і Рини по матері). Врешиті-решит, Мину Мазайла звільняють з посади «за систематичний і зловмисний опір українізації».

85 років п'єсі “Маклена Граса” Миколи Куліша

Маклена Граса — соціально-психологічна драма М. Куліша. У творі відображено кризові процеси життя Польщі початку 30-х років. Але чи не можна було б провести паралель між подіями у Польщі й Україні? Отже, можна припустити, що й драму з сучасного польського життя Куліш написав з думкою про долю людини з рідній Україні.

У соціально-психологічній драмі М. Куліша «Маклена Граса» показане одвічне й трагічне протистояння людини та суспільства. Провідний мотив п'єси — тривога за цей світ і цю людину «Маклена Граса»

Матеріал для сюжету цього твору, взято з реального життя, з повідомлення польської преси. Купець, збанкрутувавши внаслідок кризи 1929 року в Польщі, спочатку застрахував своє життя, а потім найняв за п'ятсот злотих безробітного, щоб той його вбив і не виказав таємницю. Поліція арештувала купця, який хотів, щоб за його смерть родина одержала величезну страхову премію. Драматург по-філософськи переосмислив подію, подавши її в ракурсі соціального протистояння, наповнивши характери героїв реальним змістом, хоча й час, і місце дії, і ситуація досить умовні.

«Маклена Граса» — останній відомий твір Миколи Куліша. Деякі літературознавці називають цей твір філософською трагікомедією-метафорою.

75 років повісті “Володька” Володимира Сосюри

Поема
“Володька” свідчить про
формування поетичної
думки під впливом
народної пісні

60 років з дня виходу однієї із перших збірок поезії Ліни Костенко “Вітрила”.

Друга збірка “Вітрила” (1958) є проміжною в багатьох вимірах між першою та третьою. В художньому мисленні поетеси з’являється багато чого й нового.

Поруч із творами, що за своєю природою є безпосередніми емоційними реакціями на певні явища зовнішнього або внутрішнього світу, наявні вірші, де на перший план виходить осмислення як важливий і нерозривний компонент твореного образу У “Вітрилах” досить відчутно починає звучати любов до рідної землі. В експериментальних віршах “Вечір”, “Світанок”, “Ніч”. відчувається “проба пера” в невластивому для Ліни Костенко ключі – суто метафоричному. Така художня система стане візитною карткою І. Драча, М. Вінграновського та інших представників розкутої та бурхливої образності. Самодостатня метафорика не могла розкрити той зміст, який тиснув на поетесу, був для неї життєво важливим і прагнув доконечного художнього втілення.

60 років поетичним збіркам “Чорна нитка” “Правда кличе” Дмитра Пвличка

Поетична книга «Чорна нитка» побачила світ у 1958 році.

Визначальною особливістю творчості Дмитра Пвличка цього періоду була підкреслена публіцистичність,

громадянська напруга художнього слова, хоча, звичайно, молодий поет вимушений був іти й на певні компроміси з пануючою тоді ідеологією. Та вже збірка «Правда кличе», яка побачила світ на самому початку хрущовської «відлиги», засвідчила, що він був сповнений віри в можливість появи в тогочасних суспільних умовах справді вільної, духовно багатой людини. Однак вісімнадцятитисячний тираж книжки було знищено за вказівкою партійних цензорів.

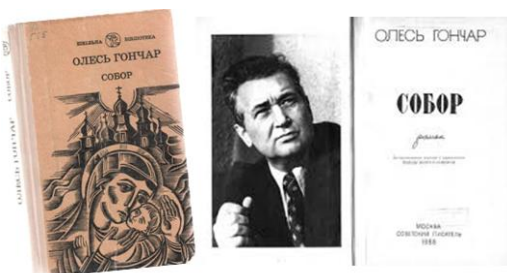

50 років роману “Собор”_Олеся Гончара

За цей час твір вже було кілька разів адаптовано, перевидано та екранізовано.

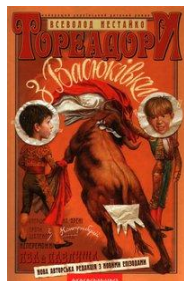
“Собори душ своїх бережіть, собори душ” — цитата, що проноситься крізь десятиліття та несе застереження для майбутніх поколінь.

45 років повісті Всеволода Нестайка “Тореадори з Васюківки”

Повість складається з трьох частин (видавалися і як окремі повісті): «Пригоди Робінзона Кукурузо», «Незнайомиць із тринадцятої квартири» та «Таємниця трьох невідомих».

Героями повістей є Ява Рень та Павлуша Завгородній (у ранніх редакціях — Криворотько). Кожен з епізодів має власний сюжет, пов'язаний з попереднім виключно за допомогою основних персонажів. Головними героями книги є прості школярі з села Васюківка — Павлуша Завгородній і Ява Рень. Шибайголову Яву та більш спокійного й розважливого Павлушу об'єднує щире бажання прославитися на весь світ. Для цього вони впродовж всієї трилогії намагаються стати тореадорами, зловити іноземних шпигунів зі свого села, підкорити Київ та багато іншого. Головне послання книги — справжня дружба, самопожертва, готовність прийти на допомогу нужденній людині.

40 років поетичним збіркам “Сонячний фенікс”, “Сонце і слово”, “Храм сонця Івана Драча

Поет Іван Драч — автор творів різних жанрів. У своїх творах звеличує людину-творця. Людина і Сонце в нього на рівних. Більше того, Сонце — наскрізний образ усієї поетичної творчості. У 1978 році поет видав збірку під назвою «Сонце і слово», а нова оригінальна

книжка, випущена того ж року, дістала назву «Сонячний фенікс». Автор цих книжок у довженківському розумінні говорить про особливості сучасного життя, що завжди на шляху з минулого в

майбутнє. Сучасність, говорить поет, живиться плідними соками минулого і має у собі зародки майбутнього. Саме так розуміється в житті головний герой поеми «Ніж у сонці». Він відданий народу, Батьківщині. На самовіддану боротьбу за справедливість його надихають образи правдолюбців минулого, він іде на смерть в ім'я майбутнього не тільки рідного краю, а всієї планети. Ліричний герой — людина-громадянин, яка живе радостями й болями всесвіту в їх конкретних виявах. Твір «Ніж у сонці» невеликий за своїм розміром, але глибокий за ідейним спрямуванням. Основна ідея твору досить актуальна виступ проти використання природних сил і здобутків науки для знищення людей, для руйнації та смерті. І сьогодні вона звучить, можливо, ще сучасніше, аніж у 60-ті роки, коли писалася поема, бо людство пережило страшну трагедію, ім'я якої «Чорнобильська». Іван Драч один з перших літераторів світу, хто сказав своє слово про вплив наукових відкриттів на життя планети. У його розумінні наука не може існувати заради науки, вона має сприяти підвищенню життєвого рівня, а не самознищенню. Появу образу Сонця в поемі І. Драч пояснив так: «Сонце — це втілення людських прагнень до правди, до краси, до ніжності, до справедливості. Як виникло Сонце? Сонце виникло у фокусі людських поглядів, звернених у небо, бо ж людина звикла дивитись у небо, якщо вона не тварина». Відповідно, Сонце в поемі "Ніж у сонці" — не тільки небесне світило, не тільки джерело нашої галактики. Швидше це морально-етична категорія. Можливо, символ ідеалу, тих світлих начал, якими природа наділяє кожну людину. А якщо це

так, то до його високості має прагнути кожен, кому Всевишній подарував життя на землі, бо саме таке прагнення дасть право сказати: «Я — людина». Драч у поемі стверджує, що у кожної людини має бути своє сонце, своя заповітна мрія, у вічному русі до якої ми очищаємось від усього хибного і починаємо розуміти свою відповідальність за свою планету. Звільнившись від прикрого, ми стаємо вищі й красивіші. Особливого звучання в поемі набуває мотив руйнації. З часу її написання минуло вже два десятиріччя. За цей час люди здійснили багато відкриттів в науці, техніці, які, з одного боку, покращують добробут, а з іншого — удосконалюють ту страшну зброю, яка може знищити життя на землі. І ті жахи, що в деякій мірі в 1978 році трактувалися як гіперболи, сьогодні стають жорстокою реальністю, особливо після аварії на четвертому реакторі Чорнобильської атомної електростанції. Певне, тривожнішого дзвону, аніж у поемі І. Драча, яка кличе до пильності, не пролунало в жодній з літератур. Драчеві притаманне сприйняття явищ життя в їх найвищій напрузі, бо він завжди прагне до того, щоб пізнати все, дійти розумом і серцем до «дна роси» і до найглибших загадок кібернетики це своє життєве кредо автор сформулював у невеличкій поемі «Спрага»:

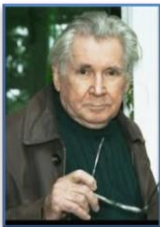
Я нею сповнений. мене пече щоднини

Жагуча спрага щастя для людини.

Тривоги людства — це мої тривоги.

Поет відчував ще в ті роки тривогу, яку таїв у собі атомний вік. Тому й прагнув до планетарного, космічного звеличення людини, яка, маючи громадську свідомість, встане на захист Землі.

35 років роману Павла Загребельного «Я, Богдан»

У романі «Я, Богдан» зображено драматичні події національно-визвольної війни українського народу проти польської шляхти (1648–1654).

Епічна масштабність, широта, виразно-полемічний стиль роздумів центральної постаті — гетьмана Богдана Хмельницького — роблять роман цікавим, динамічним, сповненим непередбачених злетів, роман, суперечностей, через які доля веде головного героя.

Твір написано від імені самого Богдана Хмельницького, який оглядає свій життєвий шлях до і після смерті — “у славі”.

**ЗРОБИТЬ
ПРИЄМНИЙ ПОДАРУНОК
КНИГАМ - ЮВІЛЯРАМ:
ПРОЧИТАЙТЕ ЇХ!**

Ласкаво запрошуємо до нашої бібліотеки!

Бібліотека працює:

Понеділок, вівторок, четвер, п'ятниця

10.00 – 18.30

Перерва 13.00 – 14.00

Середа, субота, неділя - вихідні дні

Упорядник провідний бібліотекар Колешко Н.А.

Відповідальна за випуск провідний бібліотекар Колешко Н.А.

